

Eget förslag

§ 261

Kommunfullmäktige

2015-12-07

Överenskommelse om mottagande av asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige

Vi kan konstatera att regeringens flyktingpolitik har havererat och det råder i dag ett kristillstånd i Sverige. Regering har nu ställt sig bakom uppfattningen att volymen av flyktingar som tar sig in i Sverige inte kan hanteras. Enligt vår mening finns det inga förutsättningar för kommunerna att som tidigare hantera ensamkommande enligt gällande lagstiftning och föreskrifter. Allt fler kommuner anmäler sig själva till Socialstyrelsen och en del kommuner har helt enkelt konstaterat att de inte klarar av att ta emot fler flyktingar.

Enligt gällande lagstiftning har Migrationsverket rätt att placera ensamkommande i kommuner oavsett om kommunen tecknat avtal om mottagning. Det har tidigare funnits en god tanke bakom länsstyrelsens framtagande av fördelningstal, så att kommunerna har kunnat planera för en hållbar mottagning av ensamkommande. Vi ser nu att dessa fördelningstal inte längre har någon funktion, mer än som verktyg för att just fördela volymerna. Motiven till att koncentrera mottagningen till storstadsregioner som Stockholm ser vi inte längre som gångbara i dagens situation.

För Haninges del har det nuvarande avtalet om ensamkommande på 35 asylplatser överskridits med 124 mottagna. När beslutet om nytt avtal togs på kommunstyrelsen den 23 november lämnade vi ett särskilt yttrande som grundade sig på ett berett ärende med förslag på 60 asylplatser. Detta ärende hade vid kommunstyrelsens möte förändrats till ett förslag till avtal om 278 asylplatser. Trots denna mångdubbling av antalet asylplatser fanns det inget förslag från kommunalrådsberedningen om att analysera förväntade kostnadsökningar för kommunen med anledning av detta. Vi lyckades därför driva igenom ett sådant uppdrag. Det finns en överhängande risk att kommunens ökade kostnader för flyktingmottagningen inte till fullo ersätts av staten, men om en särredovisning inte görs kommer möjligheten att få ersättning för kostnadsökningar att vara obefintlig.

För att ställa det i kommunstyrelsen förändrade förslaget om mottagning av 278 ensamkommande i relation till verkligheten måste följande tas i beaktande. Den stora merparten av de ensamkommande är pojkar eller unga män. Den vanligast uppgivna åldern är 16 år. Kommunen har enligt lagstiftningen ansvaret för de ensamkommande tills de fyller 18 år. En asylplats blir ledig när den ensamkommande erhåller uppehållstillstånd i Sverige, en process som beror på Migrationsverkets handläggningstid. Tidigare har handläggningen tagit ca 3 månader, vilket inneburit att en asylplats genererar 4 ensamkommande på ett år. Med detta i beaktande, samt riken för att Migrationsverket placerar betydligt fler

ensamkommande än länsstyrelsens fördelningstal, innebär det att kommunen under en treårsperiod kan få ta ansvar för ett mycket stort antal nya ensamkommande. De monumentala utmaningarna för socialtjänsten och skolan blir omöjliga att överblicka, och någon planering för ett hållbart mottagande blir svår att se. Boendefrågan har redan tidigare varit svår att lösa. Den nya lösningen som initierats av socialnämnden, att köpa in större lägenhetsmoduler att placera ut i bostadsområden är ingen hållbar lösning för kommunen. Länsstyrelsen har även tagit fram fördelningstal för s. k anläggningsboende. För Haninges del är det 253 flyktingar varje år. Sannolikt kommer de att avvakta tvingande lagstiftning även för dessa flyktingar gentemot kommunerna. En ännu större osäkerhet kommer då att finnas över hur många tillkommande platser som måste skapas i skolan.

Vi kan konstatera att länsstyrelsens nya förslag till fördelningstal mer har karaktären av krishantering än en hållbar planering av mottagning av ensamkommande. Vi anser att ansvaret för den kollaps som uppstått i den svenska flyktingmottagningen inte ska läggas på kommunerna. Det är ett ansvar som akut måste tas av regeringen och staten. Vårt primära ansvar gäller mot kommunens invånare och den kommunala organisationens funktioner. Vi har tidigare efterfrågat en kommunövergripande strategi för mottagningen i Haninge. Den rödgröna kommunledningen har vägrat att ta fram en sådan strategi. Vi har tidigare sett en möjlighet för Haninge att möta en ökad flyktingmottagning, men länsstyrelsens förslag saknar förutsättningar för en hållbar mottagning i kommunen. Därför bör kommunen säga nej till länsstyrelsens nya förslag till fördelningstal. Trots att tvingande lagstiftning ger Migrationsverket rätt att placera ensamkommande mot kommunens vilja bör Haninge kommun tydligt markera att vi inte kan ta emot fler ensamkommande än gällande överenskommelse.

Förslag till beslut

Haninge kommun tecknar inte en ny överenskommelse med Länsstyrelsen och Migrationsverket.

Martina Mossberg (M)